

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 47(2076) 1997 m. gruodžio mėn. 2 d.

Eina 42-rus metus.

Melbourne

LR Prezidento
sveikinimas

Australijos Lietuvių Bendruomenei Lietuvių emigravimo į Australiją 50 -mečio proga

Mielieji Tėvynainiai

Man, kaip Lietuvos valstybės vadovui, labai malonu pasveikinti Jus šia visai lietuvių diasporai reikšminga proga.

Lietuvą ir Australiją skiria didelis atstumas - didelis geografine, bet ne dvasine prasme. Tačiau jas vienija europinė civilizacija ir kultūra, pagarba demokratijos vertybėms. Australiją ir Lietuvą visada jungė jame gyvenantys žmonės. Lietuvai tapus agresijos auka 1940 m., Australija priglaudė nemažai lietuvių, istorijos vėjų išblaškytų po visą pasaulį. Jų dvasinis ryšys su savo Tėvyne padėjo suartėti abiem valstybėms. Žmoniškų širdžių ryšys paprastai būna tvirtesnis, atsparnesnis nei oficialios valstybinės sutartys bei susitarimai, jis sukelia norą pažinti vieniems kitus, bendrauti, keistis informacija. Būtent dėl to tolimoji Australija netapo Lietuvai paslaptinąja Terra Incognita.

Pažymėtina, kad Australijos lietuvių bendruomenė yra viena didžiausių ir veikiausių mūsų išeivijoje. Šią savaitę priėmiau skiriamuosius raštus iš naujosios Australijos ambasadorės Lietuvai ponios Judith Pead, kuri taip pat labai teigiamai atsiliepė apie lietuvių išeivijos veiklą. Negaliu nepaminėti Jūsų istorinės misijos darant spaudimą Australijos vyriausybei nepripažinti Lietuvos aneksijos de jure.

Tikiu, jog ir ateityje Jūsų veikla Lietuvoje bus labai aktyvi ir prasminga. Leiskite palinkėti visokeriopos sėkmės ir tvirtybės kiekvienai Australijoje įsikūrusiai lietuviškai šeimai.

Algirdas Brazauskas
1997 m. lapkričio 16 d.

Prime Minister
Canberra

MESSAGE: AUSTRALIAN LITHUANIAN COMMUNITY

50 th ANNIVERSARY IN AUSTRALIA 16 th NOVEMBER 1997

I am delighted to have this opportunity to extend my best wishes to the Australian Lithuanian Community in Melbourne on the occasion of the 50th anniversary of the arrival of the first Lithuanian immigrants in Australia.

The Australian Lithuanian community has made a significant contribution to Australia's economic, social and cultural development since the first immigrants arrived in Fremantle in 1947. In particular, members of the Australian Lithuanian community have achieved acclaim in the arts, academia and the medical professions.

Your 50th anniversary offers the opportunity to reflect on how fortunate all Australians are that communities can celebrate their heritage while demonstrating an unequivocal commitment to this nation's own values and institutions. We are reminded that what unites our culturally diverse society is not necessarily a common birthplace, but a commitment to the things we value together.

I congratulate the Australian Lithuanian Community in Melbourne on this happy occasion wish them well for the future.

John Howard

Svečiai ir šeiminkai minėjime.

Stovi iš kairės: Geoff Connard, Andrius Žilinskas, Birutė Prašmutaitė, Phil Haneywood MLA, Regina Fuster, Clyde Holding MP, Fotis Kapetopoulos.

Sėdi: Victor Perton MLA, Monika Sodaitienė, Andrius Vaitiekūnas, Aldona Vyšniauskienė.

Jeį kas laikysis mano žodžio

Rašo kun. K.J. Ambrasas, S.J.

Prieš pat mirtį vienas karalius kaip paskutinę valią savo sūnui tiek tepasakė: „Mirk, sūnau, bet savo žodį ištesėk!“ Tokiu žmogum, kuris laikosi žodžio, galima pasitikėti. Tatai reta savybė, kurią retai galima užtikti mūsų laikais. Prieš rinkimus partijų vadai, net būsimieji prezidentai rinkėjams pažada eibes gerų dalykų, kurių paskui net pusės neįtesia arba visiškai apie juos

užmiršta. Vaikai tėvams, pavaldiniai viršininkams, kur tik nepasisuksi, - daug kas visiškai nesiskaito su žodžių priesaika. O juk čia kiekvienos santvarkos, šeimos, tautos tvirtybės pamatas! Viena iš svarbiausių dabartinių pasaulio visuomenės suirimo, moralinės ir dvasinės krizės priežasčių - nesilaikymas žodžiu! Iš čia plaukia neklusnumas, suirimas, vienybės stoka. Viena po kitos gimsta klaidos, suirutės, maištai,

nuosmūčiai, krizės.

Kristaus žodžiai: „Jeį kas mane myli, laikysis mano žodžio, ir mano Tėvas jį mylės; mes pas Jį ateisime ir apsigyvensime“ (Jn 14, 23), pasakyti Vakarienybėje prieš mirtį, mums visiems irgi yra testamentas. Išryškėja santykinumas, pasakytas sąlygos šaltiniu sakiniu, prasidedančiu jungtuku „jeį“. Kodėl toji sąlyga? Juk, atrodo, visi žmonės turi mylėti vienas kitą ir ypatingai Dievą, nužengusi iš dangaus Žmogaus pavidalu. Tik Kristus žino, kad ne visi Jo kūriniai Jį mylės. Mat jie ne robotai, - jiems palikta laisvė. Deja, jie nemoka kaip dera ja naudotis. Tiktai Kristaus paliktoji Dievo-

žmogaus ir žmogaus-žmogaus santykių sritis turi būti pagrįsta MEILE. Pirmiausia platesnė ir abstraktesnė sąvoka „Jeį kas mane myli“ - reikšmingiausias žodis - MEILE - apima visą Kristaus mokslo esmę. Tatai krikščioniškojo pasaulio žmonių bendravimo ryšys ir svarbiausias dėsnis, kuriuo rėmėsi ir tebesiremia krikščioniškosios bendruomenės ir išskirtinis jų bruožas. Toji buvusio stambeldiškos bendruomenės, tvarkiusios savo santykius „akis už akį, dantis už dantį“ dėsnio, priešybė. Mūsų dienomis tasai dėsnis nėra pakitęs. Kristus, norėdamas iškelti vieną esminį bruožą iš viso savo mokslo, pabrėžia „laikysis mano žodžio“. Ką tai reiškia? Trumpai sakant, tie visi išrinktieji, kurie manęs klausys, kurie pildys mano įsakymus, kurie buvo paskelbti Mozei ir įrašyti

akmenyje, o paskui paskelbti plačiau žodžiu paties Kristaus lūpomis, bus pagerbti, bus priimti ne vien paties mūsų Išganytojo, bet ir dangiškojo Tėvo. Iš džiaugsmo turėtų suvirpėti tavo ir visų mūsų širdys. Nuo tokių žodžių turėtų atsiverti mūsų akys ir nei ligos, nei baimė, nei sielvartai, nei karai, badas, skurdas, visos žemiškos gamtinės ir moralinės nelaimės negalėtų žmogaus atbaidyti nuo ryžtingo, drąsaus noro siekti tikslų. Jam turėtų būti skirtos visos mūsų jėgos, protas, išmintis, laikas ir sugebėjimai. Tačiau Kristus ne vieno neverčia, grasinte negroso. Viename trumpame, sąlyga išreiškiančiame sakinyje su žodeliu „jeį“ išreikiama nuostabi Dievo gerumo ir jautraus santykio su žmogumi paslaptis: elkis, žmogau, kaip nori! Tau palikta laisva valia. Kaip nori, taip daryk! Bet atsimink: „Jeį mane mylėsi...“ Taigi - nesu verčiamas. Nesu spiriamas, nesu varu varomas. Su mano norais, su mano nuomone - tik ar pajėgime suvokti!!! - skaitosi net Dievas, kuris mus pačius sukūrė. Taip! Viešpats be mūsų valios leido mums atsirasti šiame pasaulyje, davė mums tėvus, kad tie mus pagimdytų. Davė sąlygas, kad išaugintų ir išleido į pasaulį, kad didintume Jo garbę. Tik ar aš didinu? Ar žiūrėdami į nuostabiai sukurta gamtą ir visą visatą, giriame Jo nuostabius darbus? Tas begalinis gerumas gali ištrpdyti didžiausius ledus, sujudinti labiausiai sudiržusias širdis, prikelti iš kapų mirusius.

(Nukelta į 4-tą psl.)

Žinios iš Lietuvos Radijo Vatikane

Anglijos ir Velso vyskupai Romoje baigė savo oficialų vizitą „Ad Limina Apostolorum“. Anglijos ir Velso vyskupų konferencijos nariai drauge su Šventuoju Tėvu aukėjo šv. Mišias. Kreipdamasis į vyskopus popiežius Jonas Paulius II dar kartą priminė aiškia ir tvirtą Bažnyčios poziciją aborto ir eutanazijos klausimu. Cituodamas savo encikliką „Evangelium Vitae“, Šventasis Tėvas atkreipė dėmesį į vis labiau išgalinčią tendenciją traktuoti žmogaus gyvybę vadovaujantis vartotojiška galvosena ir vartotojiškais dėsniais. Visiems, kurie nori įstatymiškai įteisinti vadinamąją teisę oriai numirti, Bažnyčia privalo priminti, jog krikščionys turi pareigą pasipriešinti tokiai įstatimdavystei, keliančiai pavojų žmogaus gyvybei ir būtent pažeidžiančiai žmogaus orumą, - kalbėjo Šventasis Tėvas, kreipimėsi į Anglijos ir Velso vyskopus taip pat surašęs vietos ir kitoms Bažnyčios gyvenimo aktualijoms - artėjančiam 2000-ųjų metų jubiliejui bei ekumenizmo klausimui. Pasak popiežiaus, Didysis 2000-ųjų metų jubiliejus puiki proga atkreipti dėmesį į vargstančiuosius ir skurstančiuosius, į tuos kurių, gyvybei jau motinos iščiose grėšia pavojus.

oooOooo

Vienoje buvo pristatytas Austrijos katalikų Bažnyčios parengtas dokumentas, skirtas Vatikane rengiamai konferencijai „Antijudaizmo šaknys krikščioniškoje aplinkoje“. Dokumento sudaryme dalyvavo katalikų ir liuteronų teologai bei istorikai.

Dokumentas prasideda žodžiais: „Katalikų Bažnyčia išpažįsta savo kaltę dėl teologiskai pagrįsto preišiškumo žydų tautai ir prisiima atsakomybę dėl žydų kančių amžių bėgyje“.

Atskira dokumento dalis yra skirta „Pakrikštytųjų atsakomybei dėl pogromų ir nacionalistų vykdyto genocido“. Čia nubrėžiamas skirtumas tarp krikščioniškojo antijudaizmo ir nacistinės, antikrikščioniškos ir rasistinės valstybės antisemitizmo. Pripažįstama, kad kasdieninis krikščionių antisemitizmas sudarė palankią terpę rasistiniam antisemitizmui. „Tylus oficialios Bažnyčios doktrinos sutikimas su žydų diskriminacija prisidėjo prie to, kad dauguma krikščionių nematė nieko blogo žydų persekiojime. Tik mažuma protestavo ir priešinosi, teigia

Austrijos katalikų Bažnyčios dokumentas. Jį pristatydamas Salcburgo Universiteto Biblijos profesorius Gerhard Bodendorfer pabrėžė, jog Bažnyčia, tegu ir pavėluotai, turėtų išpažinti savo kaltę.

oooOooo

Britų ir airių neseniai pradėtos Siaurės Airijos taikos derybos teikia vilčių rasti visus tenkinantį sprendimą nepaisant tautinių, religinių ir politinių skirtumų. Siaurės Airijos taikos derybas pradėti įgalino paliaubos ir smurto veiksmų pabaiga. Todėl šiuo metu, kai yra prielaidų taikingam susitarimui, Ulsteryje labai jautriai reaguojama į bet koki pranešimą apie tai, kas iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti kaip paliaubų pažeidimas.

oooOooo

Nelengvą laikotarpį išgyvenantis padalytas kraštas Kipro sala, kurios viena dalis yra graikiška, kita turkiška. Pastaruoju metu abi Kipro valdžios nelabai sėkmingai tariais dėl Kipro suvienijimo. Graikijos Kipras turi rimtų šansų, drauge su Estija ir kitomis keturiomis Vidurio Europos valstybėmis, artimiausiu metu tapti pilnutinėmis Europos Sąjungos narėmis. Graikų Kipro narystė Sąjungoje yra akibrokštas Turkijai, jau tris dešimtmečius siekiančiai tos pačios narystės. Dabar Turkijos užimtos Kipro dalies prezidentas Denktas pagrasino sustabdyti suvienijimo derybas jei Graikijos Kipras toliau sieks narystės Europos Sąjungoje.

Konservatoriai nesitaikstys su korupcija

Seimo Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcijos seniūno pavaduotoja Rasa Rastauskienė pareiškė, jog valdančioji partija, „nepaisydama didžiulio pasipriešinimo, šantažo ir grasinimų“, yra pasiryžusi iki galo iširti ekonominius nusikaltimus, kad ir kokie aukšti pareigūnai juos būtų įsipainioję.

Seimo narė apgailestavo, jog, pajudinus korupcijos klanus, pradėta naudoti „labai bjauri KGB korta“.

„Dabar jau dirbama ruošiant įstatymų pataisas, kurios turėtų ginti atskirus žmones ir visuomenę nuo šantažo, atskirtų visą sovietmetį šantažuotus žmones nuo nusikaltimus padariusių asmenų“, - teigė R.Rastauskienė. „L.r.“

TĖVIŠKĖS AIDAI

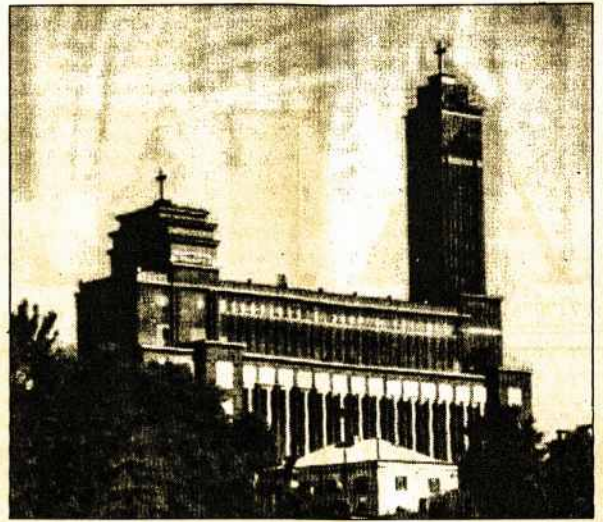
18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Sidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$40. Kituose kraštuose \$45. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniais skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožūra.

Prikelta sovietų laikais išniekinta Kauno bažnyčia

Prisikėlimo bažnyčioje jau vyksta pamaldos.

L.Brundzos nuotr.

Mišios prie pirmo altoriaus

Apie 15 tūkstančių žmonių giedojo „Aleliuja“ Kristaus Prisikėlimo bažnyčios Kauno Žaliakalnyje prisikėlimo pradžiai. Iškilmingas mišias, dalyvaujant Kauno, Panevėžio ir Šiaulių vyskupijų hierarchams, koncelebravo ir altorių pašventino Kauno arkivyskupas metropolitas

Sigitas Tamkevičius.

Visiškai įrengti bažnyčia numatyta iki 2000 metų. Kol kas pašventintas tik šių maldos namų, kurie sovietmečiu buvo paversti Radijo gamyklos cechais, altorius. Nuo šiol mišios čia bus aukojamos kas sekmadienį.

Iškilmėse dalyvavo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, Kauno miesto ir apskrities vadovai.

Premjeras buvo apgaubtas daktaro toga

Premjeras Gediminas Vagnorius apgaubtas Vilniaus Gedimino technikos universiteto garbės daktaro toga. Jam taip pat įteiktas garbės daktaro diplomai bei medalis.

Inauguracijos iškilmėse dalyvavo Vyriausybės ir Seimo nariai, aukštųjų mokyklų rektorai, dvasininkai.

Apgaubtas toga, G.Vagnorius juokaudamas žadėjo į darbą Vyriausybės rūmuose eiti apsilvilęs šiuo pilku apdaru.

Premjeras sakė, kad garbės daktaro vardas jam yra tarsi papildomas įpareigojimas, o gal ir perspėjimas „pernelyg ilgai neužsibūti valdžios įstaigose“.

Garbės daktaro vardą buvusiam Technikos universiteto auklėtiniui šios aukštosios mokyklos taryba suteikė liepos pradžioje, taip įvertindama jo „indėlį į ekonomikos mokslą ir mokslo plėtrą Lietuvoje“.

Tuometinį Vilniaus inžinerinį statybos institutą G.Vagnorius baigė 1980 metais. Čia jis įgijo inžinieriaus ekonomisto specialybę

G.Vagnorius - garbės daktaras. G.Žilinsko (ELTA) nuotr.

o po trejų metų įstojo į aspirantūrą.

1987 m. G.Vagnoriui suteiktas socialinių mokslų daktaro laipsnis už disertaciją apie ūkinių sprendimų ekonominių svėrtų suderinimo būdus. Savo mokslines idėjas ir siūlymus G.Vagnorius apibendrino trijose knygose bei daugelyje straipsnių. „L.r.“

Iš Rusijos katalikų gyvenimo

Lapkričio 16-ąją Sočyje buvo pašventinta katalikų bažnyčia. Europinės Rusijos apaštalinio administratoriaus, arkivyskupo Tadeusz Kondrusevicz žodžiais tarinat, kol kas Sočis yra vienintelis Rusijos miestas, kuriame katalikai neturėjo jokių problemų dėl leidimo statyti bažnyčią - atvirkščiai, miesto valdžia skatino parapijos steigimo procesą. Iki 1992 metų Sočyje katalikų parapijos nebuvo. Tačiau dėl pastarųjų metų migracijos

mieste šiuo metu gyvena apie 1000 katalikų. Jų dauguma - iš Pietinės Gruzijos išsikėlę armenai, bet yra taip pat lenkų, lietuvių, baltarusių ir ukrainiečių. 1994 metais buvo įrengta maža koplytėlė, bet ji greitai tapo per ankšta. Pirmoji Sočia katalikų bažnyčia buvo pašvęsta šventiesiems apaštalams Simonui ir Tadui. Ji gali sutalpinti 500 tikinčių.

Australija šiuo metu pergryvena sunkų laikotarpį. Kai užsienio skolos pasiekė 202 milijardus dolerių ir dar vis auga, kai vyriausybė ragina taupyti kur galima ir kur negalima, kai aštrėja problema su senaisiais žemyno gyventojais, kai aplink Australiją visos šalys kencia nuo ekonominės krizės, kai mūsų politikai yra sumišę ir nežino ką daryti, prasidėjo platus judėjimas už atsikratymą monarchija ir respublikinės valdžios įvedimą. Neaišku kodėl šitas klausimas pasidarė taip skubus. Ką žino ar jo iškėlėjai patys tai žino. Atskiria jie Australijos rimtas problemas nuo neaktualių klausimų?

Žiūrint televizijos programa 7 kanale š.m. lapkričio 18 d., kur buvo rodoma didelė grupė respublikos ir monarchijos šalininkų ir šiaip jau bendruomenės „garsenybių“, susidarė įspūdis kad tie žmonės nežino ko jie nori. Respublika reiškia liaudies kontroliuojamą valdžią dirbančią visų gerovei. Kad tokią valdžią sukurti, reikia turėti aiškų planą ar bent porą jo variantų. Minėtos programos dalyviai, užklausti, kokios respublikos jie norėtų asmeniškai, nesugalvojo nieko geresnio, kaip kad tai bus nustatyta kitų metų sušauktajai konvencijai. Berods puse konvencijos dalyvių paskirs valdžią. Kitus išrinkti žmonės iš sąrašų, kuriuos nežinia kas ir kaip sudarė. Rinkimų anketos jau paruoštos, bet jos sumišina gyventojų galvas dėl savo komplikuotumo. Dėl to ko gero daug kas visai nebusuos. O jei panašus „elitas“ į buvusį televizijos programoj susirinks aptarti respublikos klausimą, rezultatai gali būti apgailėtinti, ne tokie, kokius

RESPUBLIKA

Rašo dr. Jonas Kunca, M.D.

laukia Australijos gyventojai.

Kalbant apie respubliką, reikia nepamiršti jos vyriausio tarnautojo - prezidento. Kai kas nori šį klausimą supaprastinti. Sako, generalinis gubernatorius (australas) atliks prezidento pareigas. Norim būti išradingi? Tokio rango neturi nei vienos respublikos vadai. Visur jie vadinami prezidentais. Be to gubernatorius primena monarchijos tąsą. Tai jau geriau likti prie prezidento.

Jei turėsime prezidentą, privalu konstitucijoj nustatyti jo pareigas ir galios ribas. JAV, kuri yra viena iš seniausių respublikų, prezidentas turi vykdomą galią. Kongresas ir senatas jį kontroliuoja. Panaši padėtis yra Prancūzijos prezidento, kuris kraštutini atveju, gali paleisti kongresą ir šaukti naujus rinkimus.

Vokietijos prezidento galia yra žymiai ribotesnė. Jis simbolinė valstybės galva. Vykdoma valdžios galia yra kanclerio rankose. Šveicarijoj yra federalinė respublika. Prezidentas tik pirmininkauja provincijų (kantonų) tarybai, kuri ir yra vyriausia valdžia. Australija yra valstijų federacija. Gal jai tiktų Šveicarijos modelis.

Vargu ar mūsų politikų galvos sukurs visai naują modelį. Bene lengviau ir praktiškiau pasirinkti tokią valdymo formą, kuri praktikoje pasirodė naudingiausia gyventojų daugumai. Vietoj žarstyti pinigų propagandai už respubliką

ar monarchiją, to klausimo iniciatoriumi reikėtų gerai išstudijuoti „pro ir kontras“ kelių galimų respublikos modelių ir kartu nustatyti reikiamus konstitucijos pakeitimus, be kurių šiame reikale apeiti nebus galima. Reikia pridėti, kad Australija atsidūrė dabartinėje sunkioje padėtyje ne dėl karalienės kaltės, bet dėl pačių australų politikų nekompetetingumo. Tą kaltę turėtų prisimti abi didžiosios partijos, kurioms teko valdyti laike paskutinių dešimtmečių. Ar po įėjimo į respublikų šeimą tie politikai pasidarys išmintingesni? Būtų tikras stebuklas.

Vėl, jei nesurandam gabių ministrų, ar surasim gerą kandidatą užimti prezidento vietą? Ir čia ir Lietuvoj kandidatų į prezidentus netruks. Tik ar bus jų tarpe tinkamas asmuo?

Iš anksto reikia nustatyti ir kaip bus renkamas prezidentas. JAV jį renka visų valstijų atstovai, kurie laimėjo vietinius rinkimus. Kitur kartais renka seimas ir senatas kartu, o dar kitur rinkėjų dauguma pasisako už tą ar kitą kandidatą.

Taigi, mieli australų politikai, jūs turite dabar daug darbo, kad patys žinotumet, kokios respublikos norite.

Galų gale, kadangi šis klausimas nėra skubus, o turime svarbesnių problemų respublikos ar monarchijos klausimą galima atidėti tinkamesniam laikui.

Retais atvejais, kai valdžia ir opozicija negali išspręsti klausimo, vertėtų leisti pasisakyti rinkėjams per referendumą, kuris galėtų sutapti su rinkimais ir taip nebūtų išlaidingas. Šveicarijai taip daro. Mūsų politikai lyg ir prisibijo tautos pasisakymo.

Airijos vadovė žada tautos atgimimą

Naujoji Airijos Respublikos prezidentė M. McAleese. Reuters nuotr.

Teisės profesorė Mary McAleese, laimėjusi Airijos prezidento rinkimus, tuoj pat pareiškė draugiškumą Londono valdžios šiaurės Airijoje šalininkams ir pažadėjo „airių amžiaus“ pradžią.

Katalikė iš Belfasto, pasisakanti už Airijos susivienijimą, vis dėlto pareiškė didelę pagarbą vaikystės draugams unionistams ir pažadėjo jautriai reaguoti į jų problemas.

„Netrukus prasidės tikras airių amžius, nes aš tikiu, jog esame nesulaikoma tauta, dabar pajutusi įkvėpimą“, - sakė M. McAleese.

46 metų valdančiosios „Fianna Fail“ partijos atstovė M. McAleese lapkričio 11 dieną Dublino pilyje buvo prisakdinta aštuntąja Airijos prezidentė. Ji bus pirmąja valstybės vadove, kilusia iš Šiaurės Airijos, kur ji iki šiol gyveno su šeima.

M. McAleese yra katalikė, tačiau laikosi liberalių pažiūrų, nepainiodama tikėjimo į rinkimų kampaniją.

Naujoji prezidentė yra arši abortų priešinkė ir nori, kad Airijos mokyklas kontroliuotų Katalikų bažnyčia. M. McAleese žada nutiesti tiltus tarp katalikų ir protestantų, tačiau Šiaurės Airijos politinės partijos abejoja, ar ji taps svarbia sutaikymo proceso dalyve.

„L.r.“

Memelenderiai primena skaudžią praeitį ir prašo nukentėjusiųjų statuso

Susirinko steigėjų būrelis

Silutėje susirinkę apie trisdešimt pagyvenusio amžiaus miestiečių ir keletas atvykėlių iš Vilkyškių, Saugų, Juknaičių seniūnijų, kurie įkūrė etninius rajono gyventojus jungiančią Klaipėdiškių (memelenderių) bendriją.

Savarankiškos visuomeninės organizacijos statuso būrelis lietuvininkais ligi šiol vadintų žmonių siekė seniai.

Klaipėdiškių (memelenderių) bendrijos pirmininku išrinktas 59 metų Stoniškių seniūnijos agrarinės reformos tarnybos darbuotojas Viktoras Pietaraitis.

V. Pietaraitis sakė, kad iš Lietuvininkų bendrijos jau pasitraukė nemažai žmonių bei trys šios organizacijos seimelio nariai.

Visų jų netenkino Lietuvininkų bendrijos veikla, puoselėjanti tik kultūrinę šio krašto gyventojų tradicijas.

Lietuvininkai susiskaldė

Lietuvininkų bendrijos, Silutės rajone įsikūrusios Atgimimo metais ir vienijusios visus šio krašto senbuvius, dabartinis skillimas yra jau antrasis per pastaruosius penkerius metus.

Pirmiausia iš jos pasitraukė vokiečių kilmės žmonės, įkūrę Silutėje „Heide“ draugiją ir užmezgę

tiesioginius ryšius su Vokietijos vyriausybėmis organizacijomis. Jos remia Silutės vokiečių pastangas puoselėti kalbą, kultūrą ir jų privačius ūkius, padeda materialiai ir moraliai. Pernai Silutėje pastatyti „Heide“ draugijos namai.

Dabar nuo Lietuvininkų bendrijos atskilę Klaipėdiškių (memelenderių) vardu savo organizaciją pavadino tie krašto senbuviai, kurie sieks, kad Lietuvos Vyriausybė jiems pripažintų prievartą iškeldintų, nuo karo nukentėjusiųjų statusą.

Lietuvos valdžia, pasak V. Pietaraičio, taip pat privalo tarpininkauti, kad Vokietija, prievartinio šio krašto žmonių iškeldinimo 1944 metų spalio 8-9 dienomis iniciatorė, prisimtumt atsakomybę už memelenderiams padarytus materialinius ir moralinius nuostolius.

Hitlerio ir Stalino aukos

Steigiamajame Klaipėdiškių (memelenderių) susirinkime nuspręsta kreiptis į Lietuvos valdžią, kad ji spalio 8-9 dienas

Rusijos katalikų žinių agentūra „Blagovest“ pranešė, kad šventosios Teresės iš Lisieux relikvijos 1999 metais bus atvežtos į Maskvą. Šventąją Teresę iš Lisieux popiežius Pijus XI paskelbė Popiežinės kolegijos

paskelbtų atmintinomis, nes jos reiškė Klaipėdos krašto gyventojų genocido pradžią.

1944 metais Hitlerio įsakymu apie 150-170 tūkstančių šio krašto žmonių turėjo pasitraukti į Vokietiją, artėjant rusų frontui Tiltės ir Karaliaučiaus keliai buvo užkimšti pabėgėlių vežimų kolonomis, o jas tankų vikšrais poros dienų pradžioje traukė į Mažąją Lietuvą įsiveržusi Raudonoji armija.

Tie, kurie liko gyvi ir pasiekė Rytų Vokietiją, 1946-1948 metais buvo gražinami atgal, pažadėjus jiems sugrąžinti namus ir žemes. Tokių į Silutės rajoną sugrįžo apie dvylika tūkstančių, bet savo namuose dauguma rado sovietmečio kolonistus, kurių niekas nesiruošė iškelti.

Daugelio šių žmonių vaikai augo valdiškuose butuose, pro kurių langus matėsi užimti ir nugyventi jų tėvų namai.

Mažosios Lietuvos gyventojų genocido pradžios paminėjimas konferencija įvyko Silutės muziejaus iniciatyva. Joje dar kartą aptarta tragiška Rytų Prūsijos istorija.

„L.r.“

„Rusikum“, rengusios kunigus Rusijos katalikų Bažnyčiai, globėja. Šventosios relikvijų atgabenimu į Maskvą rūpinosi Šventojo Liudviko parapijos klebonas Bernard le Leanneque (Bernar le Leanek).

Azijos krizė kenks ir Australijos ūkiui

Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija sumažino Japonijos, Pietų Korėjos, Naujosios Zelandijos ir Australijos 1997 metų ekonomikos augimo prognozes.

Dalinė to priežastis buvo gilėjanti Azijos ekonomikos krizė.

Tikslių prognozių organizacija nepateikė, tačiau pakartotinai pažymėjo, jog dėl Azijos valiutų ir akcijų rinkų krizės minėtų keturių šalių ekonomikos augimas sumažės trimis procentais šiais metais ir 0,4 procento 1998 metais.

Detalios organizacijos ataskaitos laukiama prasidėjus pusmetiniam jos narių susitikimui Paryžiuje.

„Pietryčių Azijos šalys turės imtis griežtų veiksnių, importo mažinimo, o vėliau ir šalių partnerių eksporto sumažinimo“, - teigė organizacijos atstovas Stephenas Potteris. Pasak jo, vėliausia Azijos krizė didžiausią žalą padarys Japonijai, Australijai ir Pietų Korėjai, o JAV ir Europa nukentės mažiau.

„L.r.“

TRUMPAI

Lietuvos pažanga pakeliui i Europos Sąjungą primena kengūros šuolius, pareiškė Vokietijos užsienio reikalų ministras Klausas Kinkelis.

Lietuvos ambasadorius Bonoje Zenonas Namavičius pranešė, kad Vokietijos užsienio reikalų ministras taip kalbėjęs spalio 13 dieną per susitikimą su ES Asocijuotųjų šalių ambasadoriais.

K.Kinkelis tvirtino esąs susipažinęs su naujaisiais Lietuvos ekonominiais rodikliais, kurie leidžia manyti, kad „Lietuva šuoliuoja i priekį kaip kengūra“.

„Duosiu stiprų signalą, kad Lietuva priklaus Europai“, - pareiškė K.Kinkelis, save viešai skelbiantis Baltijos advokatu pakeliui i ES.

K.Kinkelis ne kartą yra pabrėžęs, kad Vokietija suvokia savo istorinę atsakomybę už estų, latvių ir lietuvių likimą šiame šimtmetyje.

Lietuvos menininkų rūmuose visuomenei pristatyta Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio knyga „Lūžis prie Baltijos“.

Si autobiografinė knyga iš pradžių buvo skirta užsienio skaitytojams: pirmiausia - 1992-1993 metais, prancūzų leidyklai, bet, šiai žlugus, tik neseniai išleista Vokietijoje, šiemet pristatyta Leipcygo knygų mugėje. Dabar papildyta V.Landsbergio knyga išleido „Vagos“ leidykla.

Knygoje „Lūžis prie Baltijos“, kurios paantraštė - „politinė autobiografija“, žinomas politikas rašo apie sudėtingą tautos kelią i nepriklausomybę, analizuoja taikų Lietuvos išsivadavimą, aprašo naujausios Lietuvos istorijos įvykius nuo 1991-ųjų sausio 13-osios nakties, kuri, „palietė pasaulio sąžinę“, iki 1994 metų. Valstybės ir visuomenės raida atsispindi ir knygoje aprašytoje šeimos istorijoje. „Man idomiausia skaityti dokumentus. Kai dokumentus tenka paaiškinti, jau atsiranda memuarai“, - sakė pristatydamas knygą V.Landsbergis.

Lietuvos evangelikai liuteronai paminėjo reformacijos 480 metų sukaktį. Šia proga Kauno Šventosios Trejybės bažnyčioje įvyko šventinės pamaldos, kuriose dalyvavo evangelikų liuteronų vyskupas Jonas Kalvanas bei kiti kunigai, pranešė ELTA.

Šiuo metu Lietuvoje veikia 54 evangelikų liuteronų parapijos, yra per 40 tūkstančių šio tikėjimo išpažintojų.

Nuo lapkričio 2-osios - isigaliojo Lietuvos ir Suomijos bevizio režimo sutartis, pasirašyta prieš tris mėnesius.

Suomija buvo vienintelė Skandinavijos šalis, i kurią Lietuvos piliečiai negalėjo vykti be vizų. Atitinkamos sutartys su Švedija ir Islandija isigaliojo ši pavasari, o i Norvegiją ir Daniją vykti be vizų buvo galima jau kelerius metus.

Kaip pranešė ELTA, Suomijos

pasienio apsaugos tarnyba primena, jog be vizos viešėti šioje šalyje leidžiama ne ilgiau kaip 3 mėnesius. Norintys dirbti ar pasilikti ilgesniam laikui turės gauti papildomus leidimus, išduodamus Suomijos ambasados.

Pasienyje teks pateikti pasą ir galbūt net paaiškinti savo kelionės tikslą, nurodyti numatomą viešnagės trukmę ir pragyvenimo šaltinį.

Lietuvos Prezidentui Algirdui Brazauskui viešint Rusijoje, Maskvos meras Jurijus Lužkovas paragino: „Vežkite mėsos kiek tik norite“. Ar Maskvos meras pasakė ką nors nauja? Lietuva visą laiką eksportavo mėsą i Rusiją, todėl šios kalbos nebent galėtų padėti greičiau iverkti kokius nors biurokratinis barjerus.

„J.Lužkovas teisingai sakydamas kad maskviečiai suvalgo milijoną tonų mėsos, todėl jūs tik vežkite, tačiau jis nepasakė, kaip iverkti kliūtis - importo muitais ar didelę konkurenciją“, - sakė vyriausiasis Lietuvos Prezidento referentas Raimundas Dužinskas.

Rusija už kilogramą mėsos siūlo 6 litus. Kad mėsos perdribėjai turėtų bent 3-5 proc. pelno normą, mėsos kilogramą reikėtų parduoti po 6,4 lito.

Subsidijos iš valstybės biudžeto - tai lėšos iš mūsų mokesčių mokėtojų kišenės. Ar galime sau leisti tokią prabangą ir maitinti Rusijos vartotoją.

Lietuvos valstybės sienos apsaugą padės užtikrinti per pusantro šimto „Land Rover Defender“ visureigių, kuriuos isigijo Pasiienio policijos departamentas, pranešė ELTA.

Kol kas yra atgabenti tik 37 visureigiai, kurių vienas kainuoja beveik 20 tūkstančių JAV dolerių (80 tūkst. litų). Iki šių metų pabaigos Lietuvą pasieks visa likusioji pirkinio dalis.

Specialiai Lietuvos sąlygoms pritaikytus 152 visureigius pasienio policija isigijo už Didžiosios Britanijos kompanijos „Land Rover“ suteiktą maždaug 2 milijonų svarų sterlingų (13 mln. litų) paskolą, kuriai garantiją suteikė Lietuvos Vyriausybė. Si kompanija laimėjo konkursą, kuriame dalyvavo iš viso 12 firmų.

Siuo metu pasienio policijai priklauso apie 400 transporto priemonių, tačiau 70 procentų jų yra susidėvėjusios ir bus nurašytos. Siuolaikiški „Land Rover Defender“ pakeis rusiškus UAZ markės visureigius.

Generalinėje prokuratūroje buvo pateiktas papildytas kaltinimas ekspremjerui Adolfui Šleževičiui.

Baudžiamoji byla „dėl piktnaudžiavimo tarnyba, padarant žalą bankam ir valstybės interesams“, A.Šleževičiui buvo iškelta 1996-ųjų pradžioje. Tuo metu A.Šleževičius dar užėmė šalies Vyriausybės vadovo postą.

Paaiškėjus naujoms

aplinkybėms, tardymo metu buvo atlikta papildomų ekspertizių bei revizijų.

Pareiškus papildytą kaltinimą, A.Šleževičius buvo dar kartą apklaustas. Generalinėje prokuratūroje ekspremjeras ir jo advokatas Kazimieras Motieka praleido tris valandas.

Bendrovė „Lietuvos energija“ vadovas Rimvydas Rukšėnas Maskvoje derėjosi dėl lietuviškos elektros energijos eksporto atnaujinimo i Kaliningradą.

Pasak R.Rukšėno, su Rusijos energetikais ir Kaliningrado vicegubernatoriumi susitarta, kad iki metų pabaigos Lietuva Kaliningradui parduos 100 mln. kilometvalandžių elektros.

R.Rukšėnas sakė, kad vidutinė kaina turėtų siekti maždaug 8 centus už kilometvalandę.

Rusai už elektrą gali atsiskaitinėti tik prekių mainų būdu. Atsiskaitymai pinigais siektų vos 5 proc. elektros eksporto.

JAV lietuvių bendruomenė iteikė pareiškimą JAV Senato užsienio reikalų komitetui, kuriame remiamas Lenkijos, Vengrijos ir Cekijos siekis tapti NATO narėmis.

Ypač remiamas Lenkijos priėmimas i NATO, prisimenant didelę lenkų paramą Lietuvos demokratijai ir nepriklausomybei po jos atkūrimo 1990 metais. JAV lietuvių bendruomenė teigia, kad NATO dalinių buvimas čia pat už Lietuvos sienos sustiprintų saugumo klimatą i Lietuvą atvykstantiems amerikiečių verslininkams.

Pareiškime reiškiamas viltis, kad Lietuva pateks i antrąją NATO plėtimo bangą, jei JAV tęs isipareigojimus padėti Lietuvai prisitaikyti prie Aljanso standartų.

Gimtojoje Lietuvoje amžinojo poilsio atgulė vienas žymiausių lietuvių poetų Henrikas Nagys (1920-1996).

Pernai rugpjūčio 3 dieną Monrealyje miręs poetas buvo iškilmingai perlaidotas Vilniaus Antakalnio kapinėse.

Urną su H.Nagio pelenais iš Kanados i Lietuvą atlydėjo jo artimieji - žmona Birutė ir sūnus Gintaras.

Poetas ne kartą lankėsi nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje, susitiko su skaitytojais ir kolegomis, tapo Lietuvos rašytojų sąjungos nariu.

Prieš du mėnesius Vilniaus apygardos teismas nustatė, kad už 55 proc. „Silungos“ akcijų Austrijos piliečiai tėvas ir sūnus Aloisas ir Bernhardas Schoeneggeriai nesumokėjo nė grašio: Alytaus nepasiekė nė 800 tūkst. litų grynais pinigais, nei žadėta iranga, kurios vertė turėjo būti 9 mln. litų.

Remiantis šiais teismų sprendimais, A.ir B.Schoeneggeriai „Silungos“ akcininkų

susirinkimuose praranda balsavimo teisę.

Tai reiškia, kad daugiau kaip trejus metus vadovavę vienai didžiausių šalies medienos perdirbimo imonių Alytaus „Situngai“ A. ir B. Schoeneggeriai galbūt pasitrauks iš Lietuvos.

Tačiau austrai teigė, kad jie Lietuvą apskųs Austrijos politikams.

Rusijos užsienio reikalų ministerija pareiškė savo nepasitenkinimą Niujorko policijai, kuri nederamai pasielgė su ambasadoriumi Jungtinėse Tautose Sergejumi Lavrovu.

Pasak ministerijos atstovo Genadijaus Tarasovo, policija užblokavo ambasadoriaus automobilį, kuriuo S.Lavrovas važiavo i Saugumo Tarybos susitikimą. Kilus ginčui policininkas iš vairuotojo atėmė automobilio raktelius.

Jau senokai tarp Maskvos ir Niujorko miesto pareigūnų vyksta žodinė kova. Niujorko pareigūnai skundžiasi, kad Rusijos diplomatai piktybiškai pažeidinėja eismo ir automobilių stovėjimo taisykles.

Valdžia teigia, kad diplomatai už mašinų stovėjimo aikštelių bilietus miestui isiskolino milijonus dolerių.

Cečėnijos prezidentas Aslanas Maschadovas, atostogaujantis Turkijoje, Cečėnija paskelbė Islamo respublika. Apie tai pranešė valstybinė Turkijos naujienų agentūra. „Mes iskovojome nepriklausomybę ir dabar paskelbiame naują mūsų šalies valdymo sistemą. Cečėnija nuo šiol yra Isalmo respublika“, - Antalijos mieste Pietų Turkijoje paskelbė A.Maschadovas. Cečėnijos prezidentas ispėjo, kad respublikos pajėgos yra pasirengusios naujam karui, jei Rusija mėgintų trukdyti Cečėnijai itvirtinti savo nepriklausomybę.

Je i kas laikysis mano žodžio

(Atkelta iš 1-mo psl.)

„Je i kas mane myli...“, tam bus atlyginta šimteriopai ir... kokia pagarba! Net kur kas labiau ir daugiau: „mes pas j i ateisime ir apsigyvensime“. Šių žodžių ir pažado turbūt niekas mstų žemėje kaip dera neapmąstę ir nesuparę. Nebent šventieji ir palaimintieji, Dievo tarnai ir Garbingieji. Je i atsirastų daugiau tokių, kurie suvoktų tikrąjį jų prasmę, tučtuojau pasikeistų žemėje gyvenimas. Ne didžiama, bet visi norėtų būti šventieji ir palaimintieji. Juk Dievas, Pati Šventosiosi Trejybė, ateis pas juos, susilygins su mažu, menku savo kūriniu ir apglobs j i didinga malonės, gerumo, meilės ir džiaugsmo skraiste. Pasodins greta. Juk ten, kur gyvena Dievas, ten - DANGUS!

- TEBŪNA, VIESPATIE, už Tavo neapsakomą gerumą ir žemės padarui, žmogui, rodomą meilę nemąžtanti pagarba, gyrius, šlovę ir amžina ištikimybė! Tebūna garsinami Tavo darbai danguje ir žemėje! Tebūna pagarbiai tariamas Tavo šv. Vardas, teateinie Tavo karalystė!

Ne šeimininė nuotrauka, o realios derybos

Kai kuriuose Lietuvos laikraščiuose paskelbtas Europos reikalų ministrės Laimos Andrikienės straipsnis, kuriame autorė išsako asmeninį požiūrį dėl Lietuvos ir Europos sąjungos santykių.

Spausdiname kiek sutrumpinta ministrės L. Andrikienės straipsnį.

oooOooo

1997 metų gruodžio 13-ąją Liuksemburge turėtų būti priimtas politinis sprendimas, su kuriomis šalimis kandidatėmis Europos Sąjunga pradės derybas dėl narystės jau kitais metais.

Žiūrinti toliau, viskas atrodo gerai: ES šalių vadovai (Europos Ministrų Taryba) priėmė sprendimą priimti naujus narius bei suteikė mandatą Europos Komisijai išanalizuoti šalių kandidačių pasirengimą narystei bei pateikti Europos Ministrų Tarybai rekomendacijas, į kurias atsižvelgdama ji padarys sprendimą. Tačiau tai atrodo tik žiūrinti toliau. Artimiausiu metu susipažinus su Briuselio politika ir atmosfera viskas atrodo kiek kitaip.

Siame rašinyje dėstomos mintys - tai išvados, ir nėra Vyriausybės nuomonė.

Europos Komisijos išvada

Jau šiemet Amsterdamo viršūnės susitikime priimamas politinis sprendimas plėsti Europos Sąjungą ne daugiau kaip iki 20 narių. Tai buvo labai aiškus nurodymas ir Briuseliui, t.y. Europos Komisijai, nerekomenduoti pradėti derybas su didesniu šalių skaičiumi. Tai Europos Komisija įvykdė, pasiremdama vadinamaisiais objektyviais kriterijais, kurie buvo suformuluoti Kopenhagoje.

Nors pripažįstama, kad nė viena šalis kandidatė neatitinka minėtų kriterijų, pripažįstama, kad kriterijai buvo suformuluoti šalims narėms, o ne derybų pradžiai, tačiau nenakis šalis kandidatės tinka labiau nei likusios (Kipras vadinamas labai specialiu atveju, dėl kurio sprendimas buvo priimtas jau anksčiau).

Taigi išvada pakankamai aiški: Europos Komisija, atlikusi didelį darbą - išanalizavusi šalių kandidačių pasirengimą narystei ES, buvo tik įrankis pateisinti (arba rasti pateisinimą) politiniam sprendimui, kuris buvo padarytas gerokai anksčiau ir ne Briuselyje.

Nevertėtų pamiršti, kad „nutekėjus informacijai“ Čekija, Vengrija, Lenkija, Slovakija, Slovėnija buvo minimos tarp realiausių pretendencijų jau ne vienerius metus.

Estija buvo stumta įstumta

Iš pradžių nė viena Baltijos valstybė nebuvo minima tarp realių pretendencijų į ES. Tačiau Slovakijai buvo parodyta „raudona kortelė“ dėl demokratizacijos proceso pažaidimų šalyje, ir Briuselio pareigūnai nedviprasmiškai leido suprasti, jog Europos Komisijos nario H. van den

Broeko pastangomis vietoj Slovakijos buvo stumta įstumta Estija.

Prieš tai Europos Komisija pasistengta įtikinti, jog jei Estija bus pakviesta į ES, visos trys Baltijos valstybės bus patenkintos.

(Štai čia turėtume prisiminti, kas buvo garsios teorijos „viena Baltijos šalis - į NATO, kita - į ES“ autorius/autorai. Kas iš viso to išėjo, aiškiai matyti: deja, Lietuva į NATO nepakviesta. Kai nefinksmai juokaujama kai kuriose ES sostinėse, lietuviai patys sau įšpyrė į koją).

H.Kohllo meilės kūdikis

Vokietijos pozicija visų ES šalių narių spektre išsiskiria sava specifika. Plačiai žinoma, jog Vokietijos pozicija - tai vieno žmogaus - Helmuto Kohlio - pozicija. Kai kurie Vokietijos atstovai dar rugsėjo mėnesį į klausimą, kokia yra jų šalies pozicija dėl Lietuvos integracijos į ES, atsakydavo, jog tą gali pasakyti tik vienas žmogus - Helmutas Kohlis.

Tokių atveju sunku daryti įtaką naudojantis tradiciniais kanalais, efektyviai veikiančiais bet kuriame demokratiškame krašte: per parlamentines frakcijas, politines partijas, diplomatiniais kanalais ir t.t. Deja, Lietuvos premjerui per visus metus taip ir nepavyko susitikti su p.Kohliu...

Vokietijos pozicija yra specifinė ir dėl kitos priežasties: į Vokietiją atidžiai žiūri Beniliukso šalys, Austrija, pagaliau ir Prancūzija. Taigi susidaro visa grupė šalių, kurių nuomonė tiesiogiai priklauso nuo Vokietijos apsisprendimo.

Negana to, paminima, jog H.Kohllo „meilės kūdikis“ yra Lenkija, na, dar Čekija ir Vengrija. O visa kita - „small potatoes“ (mažos bulvės), kurios jam nesvarbios.

Prancūzija bando rasti kompromisinį variantą ir siūlo Europos konferencijos idėją, bet jos esmė ta pati: realios derybos su nedidele šalių grupe, o su likusiomis - intensyvus dialogas.

Didžiąją Britanijai galvą skauda, atrodo, tik dėl Turkijos. Ji taip pat linkusi paremti mažos grupės startą.

Štai taip atrodo „didysis trejetas“.

ES negarantuos stabilumo

Taigi kokia siūloma naujoji Europos architektūra? Kaip atrodys Europos Sąjunga, jei politinis sprendimas Liuksemburge bus toks, kokį rekomenduoja Europos Komisija?

Žiūrinti į žemėlapi, tai matyti aiškiai: šiaurėje prie Baltijos jūros - mažutė Estija, žemiau - Latvija ir Lietuva, nepakviestos į ES, ir dar žemiau, nuo Lenkijos - integruota Europa.

Žemėlapyje tokia architektūra atrodo palanki tik vienai šaliai - Rusijai, nuo Petro Pirmojo laikų svajojusiai apie išėjimą prie Baltijos jūros, o per ten - toliau į Europą. Daugiau laimėtojų ar patenkintų nėra.

Išvada viena: tokia Europos

Sąjungos architektūra negarantuos nei stabilumo, nei taikos, nei gerovės Europoje, t.y. svarbiausių tikslų, dėl kurių Europos Sąjunga ir buvo įkurta.

Tokia architektūra neišvengiamai veiks netik Baltijos šalių tarpusavio santykius, bet turės ir kitų neigiamų padarinių: padidins skirtumus tarp šalių Vidurio ir Rytų Europoje, paskatins Rusijos nedemokratinę jėgą elgtis laisviau ir drąsiau.

Ateityje galime sulaukti ir dar „patrauklesnių“ pasiūlymų, pavyzdžiui, įsteigti Rusijos karines bazines mūsų šalies teritorijoje, kad būtų galima išnaudoti saugumo garantijas. Precedentą esame turėję...

BNS agentūra nedelsdama pranešė, jog saugumo garantijas, kurias Baltijos valstybėms pasiūlė B.Jelcinas, sveikina... Vokietija. Vokietijos federalinės vyriausybės atstovas Herbertas Schumellingas netgi pareiškė tikėjimą, kad Baltijos valstybių vadovai teigiamai atsilieps į B.Jelcinopareikimą ir kad Rusijos prezidento iniciatyva turėtų būti sveikinama.

Apie meilę - nesakyti

Aš jus myliu, bet jūs apie tai niekam nesakykite. Berods Vokietijos žurnalistai paleido į gyvenimą šią lakią frazę, taip apibūdinami Vokietijos, ar tiksliau, jos užsienio reikalų ministro Klausio Kinkelio poziciją Baltijos valstybių atžvilgiu.

Nors jau keleri metai Vokietijos užsienio reikalų ministras tvirtina esąs Baltijos šalių advokatas, bet, atrodo, tai daroma pagal principą „aš jus myliu, bet jūs apie tai niekam nesakykite“.

Nors Vokietija yra svarbiausia Lietuvos užsienio prekybos partnerė tarp ES šalių-narių, nors Vokietija turėtų prisiminti, kad ne savo valia, o Vokietijai dalyvaujant Lietuva buvo okupuota, o jos piliečiai 50 metų kentėjo prievartą ir smurtą, nors ši valstybė turėtų jausti bent nedidelę skolą trims Baltijos šalims, susidaro įspūdis, jog Vokietija pirmiausia paiso Rusijos interesus.

Siame procese ir šiandieninėmis aplinkybėmis Vokietijai tenka ypatingas vaidmuo ir atsakomybė. Norisi tikėti, jog H.Kohlis, iškilus ne tik Europos, bet ir viso pasaulio politikas, į žmonijos istoriją įjėgęs kaip žmogus, sugriovęs Berlyno sieną ir suvienijęs Vokietiją, kaip žmogus, grąžinęs Vokietijos sostinę iš Bonos į Berlyną, supranta ir šiandien egzistuojančią riziką: būti tuo, kuris nubrėžia Europoje naujas padalijimo linijas.

Kaliningrado klausimas

Analizuojant Vokietijos poziciją, į akis krinta asis Maskva-Bona. Ši sąsaja kelia nerimą ne tik Baltijos kraštams. Todėl norėtumėsi paklausti:

Ar tiesa, jog svarbiausias Vokietijos apsisprendimo argumentas Europos Sąjungos plėtros klausimu - Rusijos norai ir interesai?

Ar tiesa, jog buvo prašoma „neįzoliuoti“ Kaliningrado srities nuo motinos - Rusijos?

Ar tiesa, jog tai ir yra Lietuvos ir Latvijos nepakvietimo pradėti derybas su ES svarbiausia priežastis?

Atsakyti į šiuos klausimus gali tik Vokietijos vadovybė. Tačiau kad ir kokie būtų atsakymai, yra aišku: šiandieninė Lietuva niekada nesutiks būti auka arba prekė, kuria viena valstybė sumoka kitai. Lietuva yra nepriklausoma, demokratinė ir teisinė valstybė, tokia nori būti ir ateityje.

Kaliningrado problema, Antrojo pasaulinio karo padarinys, negali būti priežastis, nulemianti Europos ateitį. O jei Rusijai suteikiama teisė spręsti kitų šalių ir tautų likimą, tai ne tik Lietuvos, bet ir ES šalių piliečiai turi žinoti, kas yra tikrieji naujosios Europos architektai.

Bendras derybų startas

Išėitį siūlo ir Europos Parlamento dauguma, ir nemažai Europos Sąjungos šalių-narių, ir žymūs Europos politikai, pasirašę kreipimąsi „Už vieningą ir nesuskaldytą Europą“: bendras derybų startas (ne šeimininė nuotrauka, o realios derybos) su visomis šalimis kandidatėmis, atitinkančiomis demokratinius kriterijus. Tai priimtina ir Lietuvai siekiančiai realių derybų su ES jau 1998 metais.

Toks politinis sprendimas būtų logiškas ir natūralus, užtikrinantis stabilią ir taikią Europą. Jis niekuo neturėtų įžeisti ir Rusijos, jos demokratinių, reformistinių politinių jėgų, siekiančių taikos, stabilumo ir gerovės Europoje.

„L.r.“

Rusijos diplomatomsteko

atlaikyti dar vieną mūsų. JT Saugumo Taryboje bene pirmą kartą po šaltojo karo pabaigos susikirto nuolatinių jos narių interesai. Griežtesnių sankcijų Irakui pareikalavusios JAV ir Didžioji Britanija susidūrė su ryžtingu Rusijos, Prancūzijos ir Kinijos pasipriešinimu.

Rezoliucija, smerkianti Iraką, vis dėlto buvo priimta, 5 Saugumo Tarybos narėms susilaikius, tačiau naujos sankcijos Bagdado režimui nebuvo paskelbtos. Šį balsavimą galima pavadinti Vašingtono dominavimo Jungtinėse Tautosose pabaigos pradžia. Pastaruosius šešerius metus be didesnio pasipriešinimo „prastūmusios“ visas sau naudingas rezoliucijas, Jungtinės Valstijos ateityje tikriausiai susidurs su dar didesniu pasipriešinimu.

„Tėviškės Aidai“ yra vienintelis Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisikiškime prenumeratos mokėstį, įrašykime „Tėviškės Aidus“ į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

Paminējome 50-metj ir Melburne

Lapkričio mėn. 16d. 2 val. p.p., Station Pier, Port Melbourne. Tai vieta, į kurią prieš 50 metų po ilgų kelionių įplaukė pirmasis laivas atplukdęs mus naujam gyvenimui. Kavinėje Limani apie 200 tautiečių bandė prisiminti nuotaikas ir įspūdžius žengiant pirmuosius žingsnius šiame krašte. Susirinkusiųjų tarpe buvo anų laikų jaunuoliai - dabar pensininkai, kažkada laivų deniuose žaidę vaikai ir jau čia gimę bendruomenės nariai.

Pirmajame transporte buvo viengungiai, kurių tarpe 437 lietuviai (iš jų tik 23 moterys). 1947 m. lapkričio mėn. 28 d. „Gen. Heinzelman“ laivas pasiekė Fremantle. Perkelti į kitą laivą „Kanimbla“, apiplaukę pusę Australijos, pirmieji pokariniai imigrantai buvo šiltai sutikti tuometinio Imigracijos ministro Arthur Calwell ir nemažo skaičiaus australų.

Melburno bendruomenės pirmininkas Andrius Vaitiekūnas trumpai papasakojo kaip ir kodėl, palikę pokarinę Europą, kurioje vietos jiems nebebuvo, netoli 10000 lietuvių atvyko į Australiją. Tas atvykimas reiškė galą „Dievo Pukšteliui“ padėties, pradžią naujo gyvenimo naujame krašte ir viltį susikurti normalų gyvenimą. Baltai imigrantai sau gėdos nepadarė, buvo darbštūs ir pareigingi. Pagal Imigracijos ministrą Hon. Philip Ruddock, jie buvo vienas iš kertinių akmenų naujosios daugia kultūrinės Australijos. Savo ruožtu esame dėkingi Australijos valdžiai už Lietuvos Nepriklausomybės pripažinimą ir šia proga norime išreikšti padėką už mūsų priėmimą į šį kraštą, kuriame jaučiamės saugiai. Laike 50 metų jis pasidarė ir mūsų namai.

Pirmininkas pasveikino kviestus parlamentarų ir kitus aukštus svečius. Gauti sveikinimai iš Australijos Ministro pirmininko John Howard ir Lietuvos Respublikos Prezidento Algirdo Brazausko. (Sie sveikinimai spausdinami atskirai). Taip pat gautas sveikinimas iš buvusio senatoriaus Jim Short.

Po prel. dr. Pr. Dauknio invokacijos Monika Sodaitienė, atvykusi į Australiją prieš 48 metus, pasakojo apie savo pirmuosius žingsnius Bonegiloje su sergancia dukryte. Melburne šeimai teko gyventi viename kambaryje ir dalintis maža virtuvele su šešiomis šeimomis, vėliau Morwell Monika įsijungė į vietinę šalpos organizaciją ir prisidėjo įkuriant namų šeimininkių draugiją (Housewives Association). Grįžusi į Melburną dalyvauja lietuvių bendruomenės gyvenime, dainuoja chore.

Rengimo komiteto pirmininkė Birutė Prašmutaitė perdavė LB pirmininkui laivo „Kanimbla“ įrėmintą nuotrauką pabavota Winter šeimos. Ray Winter dirbo to laivo įguloje. Jis gerai atsimena lietuvių keleivius, kurie kelionės metu puikiai valė ir poliravo laivą. Dėkodamas už dovaną pirmininkas pažadėjo rasti jai tinkamą vietą Lietuvių Namuose.

Programa toliau tęsiama lauke jūros ir stovinio laivo fone. Dainos Samburio vyrų choras užtraukė „Dunda trankosi griaustiniai“. Tai buvo pirmoji lietuviška daina, kurią prieš 50 metų išgirdo Australija.

Samburio vyrų choras dainuoja Ramovėnų maršą. Dirigentė Birutė Prašmutaitė. Nuotrauką darė M. Sidlauskienė.

Melburno „Kaimo Dainininkai“.

Gintaro šokėjai, vadovaujami Dalius Antanaitienės, kaip visad jauni, žvalūs ir grakštūs, pašoko „Jonkelį“ ir „Per girią“, o Kaimo dainininkai pasirodė su dviem liaudies dainomis. Vakare per 9-tą ir SBS kanalų matėme trumpą tos

programos dalį.

Į šį minėjimą kviešti parlamentarai (Viktorijos premjerui atstovaujant Hon. Phil Honeywood; opozicijos lyderiui John Brumby - Carlo Carli, MLA for Coburg ir opozicijos lyderiui Kim Beazley -

Clyde Holding, MHR) kalbėjo apie mūsų įnašą Australijai, kuri mus priėmė atvirai. Čia niekas nedraudė puoselėti savo kultūrą, papročius, išpažinti savo tikėjimą. Lietuvių/latvių kilmės Victor Perton, MLA for Doncaster, kurio tėvai atplaukė 1948 m., yra dažnas svečias lietuvių renginiuose. Puikiai žinodamas savo tėvų praeitį (senelis ir prosenelis buvo nužudyti KGB, močiutė praleido 15 metų Sibire), jis supranta, kad svarbiausia gyvenimo vertė yra kalbos ir minties laisvė. Prieš jam gimstant tėvas pakeitė pavardę iš Petronaitis į Perton. Jis pats vienodai gerai jaučiasi pavadintas ir vienaip ir kitaip. Būdamas 1989 m. Lietuvoje, pirmą kartą susitiko su savo močiute, kuriai jis yra vienintelis anūkas. Vic Perton po to lankėsi Lietuvoje penkis kartus pasiimdams ir savo kolegas, kurie įsimylėjo į šį žavų kraštą, jo istoriją, patrauklius žmones. Jis deda pastangas padėti Lietuvai įsijungti į pasaulinę ekonomiką, nes po 50 metų jungo Lietuva turi galų gale išsilaisvinti ir iš ekonominių sunkumų.

Oficialias kalbas užbaigė buv. Krašto valdybos pirmininkas (būsimas Melburno Garbės konsulas), atstovaujantis čia gimusius lietuvių kilmės australus, Andrius Žilinskas primindamas, kad baltai imigrantai ne tik praturtino Australiją dirbdami įvairiose srityse, bet stipriai pasireikšdami ir meno - skulptūroje, tapyboje, medžio raiziniuose. Visi savo būdu prisidėjo prie bendro Australijos augimo. Kaip lietuvių imigrantų vaikai jie didžiuojasi šiuo jų tėvų įnašu. Tėvų patirtis svetimame krašte juos praturtino. Tačiau ir lietuvių kalba, tradicijos ir kultūra padarė juos pačius ir Australiją turtingesniais.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Iš knygos „Pašaukė mane...“

(Tęsinys iš „T.A.“ Nr. 46)

Popiežius lanko Airiją. Šv. Mišios vyko Funiks parke dalyvaujant 15 mil. žmonių. Pradėdamas šv. Mišias Popiežius pasveikino visus jų kalba. Per pamokslą kalbėjo, kad Airija išgyveno daug sunkių laikų. Materializmas dabartiniam žmogui nesigailėdamas primeta savo valdžią, šventi dalykai paniekinti. Paniekinta ir laisvė, neišardoma santuoka. Popiežius tą pačią dieną nuvyko prie Ulsterio sienos. Popiežius labai norėjo čia apsilankyti. Pakvietimą gavo ne tik iš Airijos primo, bet ir kitų Bažnyčių atstovų. Tai byloja tikrą broliškumą ir ekumenizmo aktą. Tai liūdi, jog tragiški Airijos įvykiai - ne religinė kova kaip, kad bandoma aiškinti pasauliui. Popiežius sakė: „Norėčiau su Airijos primu, drauge su visa Airių tauta paprašyti Dievą taikos, vienybės“. Atsiklaupęs maldauja vengti jėgos kelio ir pasukti taikos link. Tegul nei vienas Airijos protestantas negalvoja, kad Popiežius - priešas. Trokštu, kad protestantai regetų manyje bičiulį ir brolių Kristuje. Po šv. Mišių Popiežius grįžo į Dubliną. Atskrido į Galvai stadioną kur entuziastingai Popiežius sveikino 400-tūkstančių jaunimo. Šv. Mišių metu per pamokslą Popiežius sakė,

kad visų žmonių ateitis priklauso ar Jėzaus Kristaus Kalno pamokslu žodžiai ir Evangelijos kvietimas bus vėl išklaustyti ir priimti. Atsiveikines su Airija Popiežius tęsė kelionę į Jungtines Valstijas.

Niuorkas laukė. Tai sergantis kraštas, žmonės naikina pinigai, turtėjimas, nenoras mokytis. Mokytojų darbas sunkus. Pasitaiko, kad mokytojai nužudomi už blogus pažymius ar neišlaikytus egzaminus. Serga ir Valstijų katalikų Bažnyčia. Niuorko burmistras žydas, jis pasakė, kad nereikia būt kataliku, kad mylėtum Popiežių. Elis Krahamas garsus protestantų pamokslininkas, vadina Popiežių didžiausiu šių laikų žmogumi. Kada buvo šv. Mišios Vašingtone puikioje aikštėje, Popiežius sveikino anglų kalboje. Prezidentas Carteris savo kalbą pradėjo lenkiškai. Žmonių buvo apie 2 mil.

Atvykus Popiežiui į Bostoną ant įrengtos pakylės užkopė Prezidento Carterio žmona, paprastais rūbais, su kepuraitė. Kalbėjo trumpai, bet puikiai: „Jūs šviesybe, Amerika sveikina Tave su meile. Nors tai pirmasis Tavo kaip Popiežiaus apsilankymas mūsų žemėje, bet esi čia savas. Esame gerai pažįstami. Išjudinai visą pasaulį“. Šv. Mišios vyko Bostono parke, jose dalyvavo 2-mil. žmonių.

Tarp jų apie 200-tūkst. kitų krikščionių tikėjimų, apsirėngusių savais liturginiais rūbais. Tai vienos iš didžiausių ekumeninių pamaldų krikščionybės istorijoje. Popiežius sakė, kad negali pamiršti kitų bažnyčių ir krikščioniškų tikėjimų ir, kad ekumenizmas jau esąs labai svarbus. Sakė, kad neturi kitos intencijos išskyrus religinę, kad nenori kištis į politiką, kad Bažnyčia turi stiprinti dvasinę bazę naikindama nelygybę ir griudama pasaulyje visus nesusipratimus. Dėlto nori padėti visiems kenciantiems, kad išnyktų neteisėybė, kad pasauly būtų galima gyventi taip kaip reikalauja žmogaus garbė.

Lankėsi ir negrų kvartale Harleme. Jaunimas giedojo. Negras Vyskupas pasveikino Popiežių. Popiežius kalbėjo apie juodą Ameriką: „Jungtinių Valstijų ir viso pasaulio tikintieji esate broliai ir seserys Kristuje. Dalinkitės tuo ko norite, o ne tuo kas jums lieka. Sekite Kristų, sukūrė šeimas, ir jūs dar nevedę. Sekite Kristų jauni ir seni. Dėlto ir atvykau į Ameriką, kad pakviestiau kiekvieną - sekite Kristų. Gyvenkit Jo meilėje, šiandien ir visados“.

Ir kai Popiežius pirmą kartą lankė savo tėvynę Lenkiją, tautiečiai išreikšė jam didžiausią meilę ir garbę. Džiaugėsi, šoko, dainavo, meldėsi.

(Nukelta į 8-tą psl.)

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Kristaus Karaliaus ir Lietuvos Kariuomenės - šią dvigubą šventę minėjome iškilmingomis pamaldomis Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje lapkričio 23 d. Su procesija įžengiant altoriaus tarnybai, ir Garbės Sargybom su vėliavom: LKV Sąjungos Ramovės ir DLK Vytenio Šaulių uniformuota kuopa. Parapijos choras prie didžiųjų vargonų pasitiko melodinga giesme „Nuljūdo kapai“, vėliau giedojo „Kritusiems kariams“, „Jau štai Karalius Kristus žengia“, „Kristau Pasaulio Valdove“ ir baigiant pamaldas - Lietuvos Himnas. Dirigentė ir vadovė Zita Prašmutaitė, vargonavo Rita Mačiulaitienė. Liturginius skaitymus atliko Edvardas Sidlauskas. Tikinčiųjų malda Valentinas Čižauskas. Aukas prie altoriaus atnešė Halina Statkuvienė ir Viktorija Jablonskienė. Mūsų kunigas tarė šventei skirtą žodį. Šv. Mišias užprašė už Bronių Savicką juo mirties lygiai 10 metų atminimą - jo žmona Sofija Savickienė ir vaikai - Albinas ir Viktoras su šeimomis. Po pamaldų didžioji dauguma susirinko pietums Lietuvių Namuose, tai šventei pietus gamino Socialinės Globos Moterų Draugija ir pelną skyrė našlaičiams Lietuvoje.

Parapijos išlaikymui bendra suma su paskirstymais aukojo: po \$100 Viktoras Adomavičius, E.V.Čižauskai, M.Prašmutienė, Eugenija ir Vincas Stagai - jie nuo Melbourne gyvena už 88 klm., S.A. Stankevičius, P.Usienė, J.V.Žitkevičiai; \$80 A.Butkys, po \$60 J.Jurjonienė, B.Naujokaitis, J.Smilgevičius, A.ir P.Vaičaitis, A.Vaičiulis; po \$50 O.Binkienė, J.A.Mašanauskas, S.Steponavičius,

Melbourno Lietuvių Klubas nuoširdžiai dėkoja už aukas:

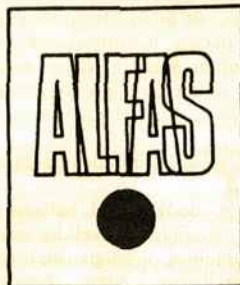
\$500 H.Korsakaitė ir \$150 J.Bražienė.

MLK Valdyba

Australijos Lietuvių Sporto Klubų Atstovų susirinkimo įvyksiančio Sydney 47-sios Sporto šventės metu 1997 m. sekmadienį 28-12-97

Dienotvarkė:

1. Suvažiavimo atidarymas, minutės tyla mirusių sportininkų ir vadovų pagerbimas.
2. Suvažiavimo dienotvarkės tvirtinimas.
3. Praėjusio suvažiavimo protokolo skaitymas ir tvirtinimas.
4. ALFAS pirmininko pranešimas.
5. ALFAS išdininko pranešimas.
6. Sporto klubų ir kitų sportinių vienetų 1997 metų veiklos pranešimai.
7. Pasaulio lietuvių Žiemos Šventės rengimo komiteto pranešimas.
8. Diskusijos dėl pranešimų.
9. ALFAS garbės nario rinkimai 1997 metams.
10. ALFAS naujos valdybos rinkimai.
11. Būsimų Sporto Švenčių

nustatymo reikalai.
12. VI Pasaulio Lietuvių Sporto Šventės Lietuvoje svarstymas.
13. Klausimai ir sumanymai.
14. Susirinkimo uždarymas.
Dienotvarkė, pagal atstovų pasiūlymus, gali būti papildyta ir pakeista.

A.Varkalienė; po \$40 J.Sekas, V. Sukevičius; \$30 M.Kupčinskienė, \$20 V.Seštokienė. Ačiū labai visiems aukojusiems ir kartu prisijungusiems „Tėviškės Aidų“ prenumeratas. Nuoširdžiai dėkoja prel. dr. Pr. Dauknys.

Kūčioms plotkelių galima gauti sekmadieniais prie lietuviškų pamaldų bažnyčios.

Gyvojo Rožančiaus Broliaj gruodžio mėnesį meldžiasi padėka už Dievo mums suteiktas malones.

„Tėviškės Aidų“ 1998 m. Kalendorių išsiuntėme praėjusią savaitę visiems „TA“ prenumeratoriams Australijoje. Kalendoriaus lentelę meniškai vaizdingai paruošė mūsų „TA“ kompiuterio specialistė Onutė Prašmutienė. Ačiū jai už dailų sugebėjimą!

Melbourno Arkivyskupijos

Generalinis Vikaras Monsignor Denis J. Hart jau Popiežiaus Jono Paulius II pakeltas į vyskupus. Jo konsekracija bus Šv. Patriko katedroje gruodžio 9d. antradienį. Žmonėms susirinkti į katedrą gražiai apsirėngus ir susėsti jau 7.10 val. vakare. Kunigams tuo pačiu metu susirinkti į Arkivyskupijos salę prie katedros ir lygiai 7.30 - kunigai pasipuošę baltom albom žengia procesija į katedrą. Kunigų čia bus apie 200 ir vyskupų netoli 20. Šios iškilmingos šv. Mišios užtruks beveik porą valandų, bet tokios iškilmes labai retos! Arkivyskupas - His Grace Archbishop dr. George Pell - prašė mūsų kunigo, kad lietuvių atvyktų ne mažai į šias iškilmes, tai Arkivyskupui padėkojau už lietuvių pakvietimą ir jų bus maždaug apie 50, o gal ir daugiau.

PRANEŠIMAS

Viktorijos kalbų mokykla praneša, kad prasideda priėmimas į lietuvių kalbos kursus 1998 mokslo metams. Mokintis gali jaunuoliai ir suaugusieji.

Dėl informacijos ir pareiškimo kreiptis šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos Princes Hill Secondary College, Arnold Street, Carlton. Telefonas - 9416 0641.

Koncertas

Gruodžio 7 d. (sekmadienį) 1 val. 30 min.

Dainos Sambūris

ruošia metinį 48-įj koncertą, kuris įvyks Lietuvių Namuose.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti. Turėsime svečių Dželongo chorą „Viltis“ ir pramoginių šokių porą Lisą Mačiulaitę ir James Bannan.

Bilieto kaina \$10, vaikams jaunesniems kaip 14 metų įėjimas nemokamai.

Koncerto pelno dalį skirsime Dželongo namų atstatymui.

Dainos Sambūrio Valdyba

Kūčios Melbourne

Prietyrusiom šeiminkėm vadovaus Elenutė Daugvila. Kūčios prasidės gruodžio 24d. 6 val. vakare Melbourne Lietuvių Namuose Svetainėje, kad mažieji ir seneliai galėtų laiku grįžti namo.

Vakariene prasidės tradicine Kūčių apeiga. Mūsų Kūčios yra vienintelė iškilmė sujungiant Paskutinės Vakarienes stalą su Betliejaus Prakartėle. Po plotkelės pasidalinimo seks tradicinės Kūčios ir programa.

Vaikams iki 5 metų veltui. Jaunimui iki 12 metų \$10. Vyresniam jaunimui ir suaugusiems \$15. Užsisakyti pas mane prie bažnyčios ar telefonu į Parapijos Namus 9376 7355, nors dienos metu rečiau kada būnu, belankant ligonius, geriausiai paskambinti vakare.

Užsisakyti iki gruodžio 10 dienos, nes šeiminkėms reikia iš anksto žinoti kokiam skaičiui paruošti Kūčias, užsimokant iš anksto.

Kun. prel. dr. Pr. Dauknys

PADĖKA

Mano mylimai mamytei

A.† A. Aldonai Bielkevičienei-Bizokaitei mirus

reiškiu didelę padėką kun. prel. dr. Pranui Daukniui už jautriai atlaikytą šv. Mišias ir Rožinį Melbourne Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje.

Didelis ačiū taip pat visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems už apsilankymą į Rožinį ir išlydint jį į paskutinę šios žemės kelionę.

Sūnus Ronaldas Bielkevičius

ALFAS PRANEŠIMAI

1. Klubų Atstovų susirinkimo dienotvarkė.

2. ALFAS valdyba sveikina Vinca Binkį ir jo valdybą už gerai suorganizuotą ir puikiai pravestą Pasaulio Lietuvių Žiemos Sporto šventę.

3. Si ALFAS valdyba baigia savo kadenciją šių metų gale per Australijos Lietuvių Sporto Klubų Atstovų suvažiavimą 47-toje Sporto šventėje Sydney.

ALFAS valdyba reiškia padėką Antanui Laukaičiui už jo didelį įnašą į Australijos Lietuvių Sportinį gyvenimą. Antanas yra ne tik Lietuvos Tautinio Olimpino komiteto atašė Sydney Olimpiadoje, bet ir reprezentuoja Australijos lietuvių sportininkus II Lietuvos Tautinės Olimpados ir VI Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių organizaciniame komitete Lietuvoje.

4. Sveikiname ir dėkojame visiems sporto korespondentams kurie rašė ir rašo į mūsų laikraščius lietuvių ir anglų kalbomis. Prašome nesustoti rašyti toliau. K.Starinskas

Tautinių šokių grupės „Gintaras“ mergaitės šoka Station Pier minėjime. Nuotrauka M.Savickaitės.

„Kur giria žaliuoja“ Kanadoje

Rašo kun. K.J. Ambrasas, S.J.

Kas nežino Lietuvoje chorų ir dainininkų išplatintos melodijos, lietuviškos dvasios kupinos J.Gudavičiaus dainos: „Kur giria žaliuoja“? Pirmojo posmo žodžiais savo atlikėjų trio pavadino jauni, jau ne kartą koncertavę užsienyje lietuviai muzikantai - sopranas Aušra Cicėnaitė, tenoras Vaidas Vyšniauskas ir akompaniatorė Eugenija Kuprytė, spalio lapkričio dienomis viešėję Amerikoje ir Kanadoje.

Į klausimus atsako Aušra Cicėnaitė:

- Ką galite papasakoti apie savo tėvus, mokslą ir savo, kaip dainininkės, darbą?

Iš prigimties muzikalūs mano tėvai savo dukrai sugebėjo įskiepyti meilę muzikai. Nuo mažumės ją girdėjau mūsų namuose. Tėtis grojo akordeonu, dainavo vyrų ansamblyje, tad mokėjau visą jų repertuarą. Mama, irgi kilusi iš muzikaliai šeimos, iš jaunumės labai graži moteris, turėjo puikią muzikinę klausą, gerą balsą. Pati nuo mažens mėgau dainuoti, o vidurinėje mokykloje dalyvavau chore, folkloriniame ansamblyje, mokiausi groti akordeonu, išmokau skambinti gitara ir ja pritardavau savo dainoms. Be manęs neapsieidavo mokyklos renginiai. Vos spėdavau persirenginėti naujam numeriui ar pasirengti kitai programai. 1980 m. tapau vaikų ir moksleivių konkurse „Dainų dainelė“ laureate. Nuo tada mano gyvenimas krypė kryptimi prie dainos ir muzikos. Įstojusi į Vilniaus muzikos akademiją, 1988 m. solinio dainavimo studiją baigiau pas puikų pedagogą prof. Vladimirą Prudnikovą. Nuo 1990 m. esu Kauno muzikinio teatro solistė. Džiaugiuosi, kad pakliuvau į šį teatrą, kur sutikau darbščių režisierių, talentingų dirigentų, gabių dainininkų, kurie daug padėjo man savo patarimais, mokė ir ugde mane. Juk mūsų teatre neužtenka vien gražiai dainuoti, bet reikia ir gerai vaidinti, ir šokti. Esu atlikusi nemažai visų trijų žanrų vaidmenų: Guno operoje „Faustas“ - Margarita, Doniceti „Meilės gėrime“ - Adina, Flotovo „Martoje“ - Marta, Mocarto „Don Zuanė“ - Cerlina ir kt. Ofenbacho operetėje „Orfėjas pragare“ - Euridikė, Strausso „Šikšnosparnyje“ - Adelė, muzikle „Vestsaido istorijoje“ - Marija ir t.t.

- Kaip laikosi Kauno muzikinis gyvenimas?

Nors kai kurie skeptikai tvirtina, kad mūsų kolektyvas yra provincialus, sakyčiau, kad Kauno muzikinio teatro gyvenimas yra įvairiapusis ir kupinas veiklos. Čionai organizuojami įvairūs festivaliai, koncertai, recitaliai, koncertuoja užsieniečiai. Per sezoną vidutiniškai parengiami 3-4 nauji spektakliai.

- Ar patyrę ir jaunieji atlikėjai mielai sutinka dalyvauti bažnytiniame choriniame ir muzikiniame gyvenime?

Dabar Lietuvoje ypatingai daug jaunų žmonių įtikėję į Dievą. Nuostabiai gera, kad jauni, taip pat patyrusieji atlikėjai yra kviečiami į bažnytinius renginius, tad savo

Svečiai iš Lietuvos.
Dainininkė Aušra Cicėnaitė ir akompaniatorė Eugenija Kuprytė giesmėmis garbina Dievą.

- Koks, Jūsų supratimu, dabartinis operos ir iš viso muzikavimo, dainavimo lygis Lietuvoje? Gerėja tobulėja ar smunka, lėkštėja?

Apskritai apie lietuviškąjį muzikinį gyvenimą galima būtų labai daug kalbėti, kad jis ištis daugiaburiaunis, įdomus ir savitas. Tikrai, jei ant vienos svarstyklės lėkštės padėsimė klasikinę muziką, o ant kitos - populiariąją, tai, žinoma, paskutinioji neatlaikys pirmosios svorio. Kodėl? Todėl, kad dabar dažnai jauni estrados atlikėjai, kurių tikrai nūnai atsiradę labai daug, gan nekritiškai vertina savo repertuarą: dainų tekstai neretai banalūs, muzika - primityvi, o pačių atlikėjų elgesys scenoje neretai - vulgarus. Šitaip jokių būdu nepasakysime apie klasikos kūrinių atlikėjus. Lietuvos operos atlikėjai, dirigantai, režisieriai ir solistai - tikrai profesionalūs menininkai, vertinami ne tik gimtinėje, bet ir užsienyje. Muzikos akademija kasmet išleidžia gerai parengtų atlikėjų, puikių, talentingų muzikantų, kurie įsijungia į kultūrinį Lietuvos gyvenimą arba toliau mokosi užsienyje.

- Už ką balsuosite gruodžio 21 d.?

Balsuosiu už tokį žmogų, kuris labiausiai pasišventęs Lietuvai.

Eugenija Kuprytė:

- Jūs, Eugenija, šioje atlikėjų trijulėje - pati jauniausia. Kodėl pasirinkote akompaniatorės, gal tiksliau sakant, pianistės kelią?

Patį pirmąjį žingsnį žengti muzikos keliu, žinoma, paskatino pati šeima. Motina - Melita Diamandidi, pianistė, Lietuvos Muzikos akademijos docentė, puiki akompaniatorė ir tėvas, Vincentas Kuprys, operos solistas, bosas. Muzikos garsus namuose girdėjau nuo vaikystės. Matydavau tėvus, besirengiančius dažnam koncertui. Taigi pasukau mamos pėdomis, panūdau išmėginti pianistės ir kartu akompaniatorės duoną. Dabar

dažnai kur koncertuoju viena, akompanuoju tėveliui ir daugeliui kitų solistų, dalyvauju kameriniuose ansambliuose.

- Kokia tokių atlikėjų parengimo tvarka ir absolventų sūdygis šiuometinėje Vilniaus Muzikos akademijoje, kurioje mokotės?

1993 m. baigusi M.K.Ciurlonio menų gimnaziją, studijuojau Lietuvos Muzikos akademijos IV kurse prof. Ologos Steinberg klasėje. Pakeitus Lietuvos Muzikos akademijos pavadinimą (anksčiau ši aukštoji mokykla vadinosi konservatorija), pakito ir vidinė studijų tvarka. Po ketverių sėkmingo mokslo metų gaunamas bakalaurų diplomas, o po vėlesnių dvejų metų studijų - magistras.

- Koks Jūsų požiūris į lietuviškąją operinę ir dabartinę jaunųjų kompozitorių sukurtą džiazo, operos, vokalinę ir sakralinę muziką?

Mūsų aukštoji mokykla - tikrai labai turtinga jaunais, gabiais ir talentingais, profesionaliai parengtais muzikantais. savo vardą jie vis dažniau ir dažniau garsina įvairiuose tarptautiniuose konkursuose, festivaliuose ir koncertuose Lietuvoje ir svetur.

- Kas Jūs labiausiai įskaudino ir nudžiugino gyvenime?

Sakoma, kad džiaugsmas ir skausmas niekad nepasiekia atskirai, nes kitaip nepajustum tikrojo gyvenimo skonio. Pasitaiko šviesių ir šešėliuotų akimirų, todėl dabar sunku būtų prisiminti pačias džiaugsmingiausias ar liūdniausias progas. Be jokios dvejonės jaučiu, kad pačios laimingiausios mano gyvenimo akimirkos dar ateityje. Taigi valia svajoti, spėlioti, tikėtis ir viltis...

- Už ką balsuosite gruodžio 21 d.?

Gruodžio 21 d. balsuosiu už patį geriausią, veikliausią ir sumaniausią, pažangiausių ir realiai įgyvendinamų idėjų kandidatą, galintį sukurti gražesnę ir laimesnę Lietuvos ir jos žmonių ateitį.

Paminėjome 50-metį ir Melburne

(Atkelta iš 6-to psl.)

Pabaigoje prisiminti ir čia atvykę, kurių jau nebėra ir tie, kurie žuvo kovodami už Lietuvos laisvę. Jų atminimui uosto vandens sumirgėjo australiškų žiedų lapeliais.

Acū šio minėjimo rengimo komitetui (B.Prašmutaitė, M.Sodaitienė, A.Vyšniauskienė), kuris kart su bendruomenės pirmininku ir vicepirmininke Laima Rubaite planavo, tarėsi, skambinėjo, važinėjo. Acū Zolei Franckūnienei, kuri taip stropiai prižiūrėjo, kad autobusas nė vieno nepaliktų negražinės atgal į Lietuvią Namus.

Nežiūrint to, kad ne viską girdėjome ir supratome dėl neveikiančio mikrofono sugedus elektros tiekimui ir ne per simpatiškausia ir paslaugiausia kavinės savininko, skirstėmės su jausmu, kad pabuvojome lygiai toje pačioje vietoje, kur prieš 50 metų žengėme pirmą žingsnį šiame, ilgainiui pavirtusiame mūsų namais, žemyne.

Po dviejų dienų, antradienį, per lietuvišką radio programą girdėjome dr. Elvyros Petrikaitės ir Pauliaus Jokubaičio paruoštą įdomų pasikalbėjimą su keturiais tautiečiais apie jų atsiekimus Australijoje.

V.Vaitiekūnienė

Iš knygos „Pašaukė mane...“

(Atkelta iš 6-to psl.)

Deklamavo eilėraščius. Tarp jų ir visame pasaulyje žinomo Slovakio eilėraščių:

Slavų Popiežiui atviras sostas...

Reikia jėgos, norint pajudinti šį pasaulį:

Stai eina slavų Popiežius - tautos draugas...

Dalins meilė, kaip šiandien dalina ginklus.

Sakramentalinę jėgą parodys, pasaulį paėmęs delnam...

Pašalins visas gandancias pasaulio žaidzas,

Sveikatą neš, meilę įžiebs ir užganys pasaulį.

Išvalys jis bažnyčias, Dievą pasaulio Kūrėją parodys visoj didybėj.

Aikštėje nuaidėjo plojimai. Popiežius važiavo į Nežinomo kareivio kapo pusę, artinosi prie kapo lentos. Jį lydėjo Primas. Salia vaikinukas ir mergaitė nešė gėlių. Choras giedojo: „Gaude Mater Polonia“. Popiežius atsiklaupęs meldėsi prie lentos ir ją pačiuoju. Po to raudonu kilimu ėjo atbuliaus link kur prasidėjo šv. Mišios.

Kadangi Popiežius labai mėgo slidinėt, kai lankė tėvynę ir tuo pačiu savo gimtinę, jaunimas jam uždainavo: „Kalmietai ar Tau negaila snieguotų kalnų?“ Popiežius susigraudino...

M.Miliasukienė

■ R A S O T E T E S T A M E N T A ? . Skirkite dalį „Tėviškės Aidams“. Mintimi šventa ten investuokite save, Kur Dievas ir Tėvynė saukia. Būk apaštalas spaudos „Tėviškės Aiduos“!

